

Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2014. november 4. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2014. március 11. napján kihirdetett **2.B.1442/2013/10.** számú ítéletét **h e l y b e n h a g y j a** azzal, hogy a vádlottal szemben elrendelt kényszergyógykezelés legfeljebb **15 (tizenöt) évig tart.**

A vádlott 2013. május **27.** napjától volt folyamatosan előzetes fogvatartásban, majd 2013. november 26. napjától ideiglenes kényszergyógykezelés alatt áll.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárás során felmerült 5.080.- (ötezer-nyolcvan) forint bünygyi költség **az állam terhén marad.**

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A törvényszék a vádlottat az ellene emberölés bűntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette és elrendelte kényszergyógykezelését. A kényszergyógykezelést az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben rendelte végrehajtani, és kimondta, hogy az legfeljebb a vádlott terhére megállapított bűncselekmény büntetési tételének felső határának megfelelő ideig tart, de e tartam előtt is azt haladéktalanul meg kell szüntetni, ha szükségessége már nem áll fenn. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnygyi költséget az államra terhelte.

A törvényszék végzése ellen a védő fellebbezett védencének bűnössége téves megállapítása miatt, jogos védelem miatti, bűncselekmény hiánya okából történő felmentése és a kényszergyógykezelés mellőzése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a vádlott előzetes fogvatartásának kezdő és záró időpontja helyes megjelölését indítványozta, érdemben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A fellebbezés alaptalan.

A törvényszék a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben maradéktalanul lefolytatta, ennek eredményeképpen túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg. A tényállás csupán kismértékben megalapozatlan [Be. 351. § (2) bekezdés a) pont 2. fordulata], amit a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja

alapján az iratok egybehangzó tartalmára figyelemmel azt azzal egészítette ki, hogy megállapította: a vádlott a vádbeli időben, helyen és körülmények között a kezében tartott bárd *élével* sújtott le a sértettre.

A kiegészítésnek a tényállás teljes körű felderítése miatt van jelentősége.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása megalapozott, ezért azt a másodfokú bíróság ítélezésének alapjául elfogadta.

A védelem a vádlott javára a Btk. 29. § (1) bekezdése szerinti jogos védelem megállapítását, és ehhez képest védencének bűncselekmény hiánya okából történő felmentését célozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megalapozottan állapította meg azt, hogy védence sérelmére a sértett nem valósított meg jogtalan támadást, amit védence a jogos védelem körébe eső elhárító cselekménnyel viszonzott, ami álláspontja szerint szükségképpen védencének felmentéséhez kell vezessen.

Nem állapítható meg a vádlott javára a Btk. 29. § (1) bekezdése szerinti jogos védelem.

A tényállást az elsőfokú bíróság az egymással szemben álló bizonyítékok mérlegelésével állapította meg. A védelem ezt a mérlegelő tevékenységet és annak eredményét támadja.

A törvényen alapuló, irányadó ítélkezési gyakorlat egységes abban, hogy megalapozott történeti tényállás esetén nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére (felülmérlegelés tilalma), következésképpen a védelmi érvelést a másodfokú bíróság nem osztotta.

A bizonyítékok mérlegelési körében egy elírást észlelt a másodfokú bíróság (elsőfokú bíróság ítélete 4. oldal 4. bekezdése), miután nyilvánvaló, hogy *nem a vádlott, hanem a sértett* nem tudta előadni a bírósági tárgyaláson a szóváltás okát (a vádlott egészségi állapota miatt ugyanis nem is volt jelen a tárgyaláson).

A vádlottnak a tárgyalás során ismertetett vallomásából kiderült, hogy állítása szerint a sértettet a hentesbárddal biztosan nem ütötte meg, csupán a vele szemben történő védekezése során az eszközt maga elé tartotta és abba „repült bele” a sértett. Ez a vallomásrészlet egyértelműen a jogos védelmi helyzettel történő védekezését tartalmazta. Az elsőfokú bíróság a jogos védelem részletes tény- és jogkérdésének részletesebb indokolását nem adta, de nyilvánvaló, hogy azt nem állapította meg a vádlott javára.

A törvényszéknek a jogos védelem kérdéseiről alkotott 4/2013. Büntető jogegységi határozat idevágó megállapításait is figyelembe kellett volna vennie.

A megalapozott tényállás alapján kétséget kizáróan bizonyított, hogy a sértett - de bárki más - részéről nem valósult meg olyan jogtalan támadás, ami az anyagi jogban szabályozott vélt vagy valós jogos védelmi helyzetet eredményezte volna a vádlott javára. Az ítélet tábla tehát a jogos védelem - illetve az esetleges vélt jogos védelem esetén a tévedés [Btk. 27. § (1) bekezdés] - kérdéskörére vonatkozóan az elsőfokú bíróság által elmulasztott jogi indokolást a most írtakkal pótolta.

Ennek azonban nincs kihatása az elsőfokú bíróságnak arra a helyes megállapítására, hogy a vádlott egyenes szándékkal cselekedett, mikor ki akarta oltani a sértett életét. A szándék formájára vonatkozó kérdésekkel tehát kellően foglalkozott, megfelelően az állandósult ítélkezési gyakorlatnak (BH 1992.2/I.).

Az alapul elfogadott tényállásból helyesen következtetett tehát az elsőfokú bíróság a vádlott beszámítási képességét kizáró elmeműködési állapotára, ehhez képest törvényesen mentette fel a vádlottat az emberölés büntettének kísérlete miatt emelt vád alól. Helyesen választotta meg az intézkedést is.

A kényszergyógykezelés végrehajtása helyét nem a Btk., hanem - helyesen - a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. tvr. (Bv. tvr.) 83. § (1) bekezdése határozza meg - ezt az ítélet tábla helyesbítette.

A törvényszék helytállóan állapította meg, hogy a kényszergyógykezelés legfeljebb a vádlott terhére megállapított büncselekmény büntetési tétele felső határának megfelelő ideig tart. Az időbeli hatályt vizsgálva helyes indokkal alkalmazott törvény azonban a kényszergyógykezelés tartamának felső határát nem bizonytalanul, hanem konkrétan a büntetési tétel felső határához kötötte. A felső határ tartamának a Büntető Törvénykönyv szerinti, határozott mértékben történő kimondását az ítélkezési gyakorlat megköveteli (LB-H-BJ-2011-87. és SZIT-H-BJ-2012-86. Bírósági Határozatok). Ezért a másodfokú bíróság kiegészítette a törvényszék rendelkezését azzal, hogy megállapította, a kényszergyógykezelés maximális tartama tizenöt év.

Az ítélet tábla az iratok tartalma alapján helyesbítette az előzetes fogvatartás kezdő időpontját (őrizetbe vétel).

Megállapította továbbá, hogy a Be. 338. § (2) bekezdése szerint a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség is az állam terhén marad.

A kifejtettekből következik, hogy a védelmi fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 371. §-a alapján a rendelkező rész szerint helybenhagyta, a már írt helyesbítéssel.

A végzés ellen a Be. 386. §-a zárja ki a fellebbezés lehetőségét.

Szeged, 2014. november 4.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja

A Szegedi Törvényszék 2.B.1442/2013/10. számú ítélete a jelen végzés folytán **a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.**

Szeged, 2014. november 4.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke